

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu**

Wrocław, dnia 17 stycznia 2011 r.

**Pan
Roman WALKOWIAK
Dyrektor Oddziału
PGE Górnictwo i Energetyka
Konwencjonalna S.A. – Oddział
Elektrownia Turów w Bogatyni**

P/10/049
LWR-4101-23-03/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Turów w Bogatyni, zwany dalej „Elektrownią”, w przedmiocie tworzenia i utrzymywania zapasów paliw w latach 2009-2010 (3 kwartały).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 22 grudnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność Elektrowni, która zapewniła wymagany poziom zapasów paliw oraz prawidłowe wykonywanie nadzoru i kontroli w tym zakresie. Przyjęta ocena wynika z ustaleń i ocen częściowych zaprezentowanych poniżej.

W rezultacie przeprowadzonej w 2005 r. kompleksowej modernizacji Elektrownia, funkcjonująca nieprzerwanie od 1962 r., posiada moc 2.106 MW, uzyskiwaną z 9 bloków energetycznych, opalanych głównie węglem brunatnym, dostarczonym przenośnikami ta-

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

śmowymi z Kopalni Węgla Brunatnego Turów, zwanej dalej „Kopalnią”. Od roku 2007 Elektrownia i Kopalnia wchodzi w skład holdingu Polska Grupa Energetyczna.

W 2009 r. Elektrownia zużyła paliwa, których wartość energetyczna wyniosła w sumie [...] ² GJ, z czego 98,97% przypadało na węgiel brunatny, a pozostałe 1,03% na stosowany pomocniczo olej opałowy (0,38%) i biomasę (0,65%). Z kolei w okresie dziewięciu miesięcy 2010 r. zużyto paliwa o wartości energetycznej [...] ³ GJ, z czego 98,07% przypadało na węgiel brunatny, 0,34% i 1,59% odpowiednio na olej opałowy i biomasę.

Należytej staranności dochowano przy uzgadnianiu warunków dostaw paliw do Elektrowni. Zasady dostaw i odbioru węgla brunatnego zostały uregulowane w umowie wieloletniej, obejmującej okres do końca 2035 r., a zawartej z Kopalnią 21 kwietnia 1995 r. W jej ramach Kopalnia zobowiązała się do dostarczania, a Elektrownia do odbierania węgla brunatnego w ilościach zapewniających nieprzerwaną produkcję energii elektrycznej, posiadającego kaloryczność na poziomie [...] ⁴ kcl/kg i granulację odpowiadającą sortymentowi średniemu (od 0 do 300 mm), a ponadto wilgotność – [...] ⁵%, zawartość popiołu – [...] ⁶% i zawartość siarki – [...] ⁷%.

W ocenie NIK w przywołanej wyżej umowie Kopalnia gwarantowała utrzymywanie zapasów węgla odkrytego w złożu i w zasobnikach węglowych na poziomie dwudziestodobowego zużycia, co odpowiadało wymogowi określone w §2 ust. 1 pkt 2) rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 12 lutego 2003 r. w sprawie zapasów paliw w przedsiębiorstwach energetycznych⁸, zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie zapasów paliw”. Ponadto Elektrownia była w stanie zgromadzić na własnym terenie (w zbiorniku szczelinowym i placu węglowym) zapas węgla brunatnego stanowiący jednodobowe zapotrzebowanie na paliwo. Tym samym, stosownie do art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne⁹, gwarantowane przez Kopalnię i posiadane zapasy paliw zapewniały utrzymanie ciągłości dostaw energii elektrycznej do odbiorców. Do wielkości gromadzonych zapasów paliw uwag nie wnosił także Urząd Regulacji Energetyki, analizujący ich wielkość na podstawie składanych przez Elektrownię stosownych informacji.

² Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) w związku z art. 11 ust. 4 ustawy z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.). Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie przedsiębiorstwa.

³ Vide przypis 2.

⁴ Vide przypis 2.

⁵ Vide przypis 2.

⁶ Vide przypis 2.

⁷ Vide przypis 2.

⁸ Dz. U. Nr 39, poz. 338 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm.

W celu zapewnienia ciągłości ruchu, trwałości urządzeń i ich ekonomicznej pracy, jak również bezpieczeństwa osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń związanych z transportem węgla brunatnego, wdrożona została „Instrukcja techniczna urządzeń nawęglania”. Oddrębna instrukcja regulowała zasady eksploatacji urządzeń związanych z gospodarowaniem olejem opałowym. Obie Instrukcje określały sposób postępowania przy uruchamianiu wszystkich urządzeń, ich obsłudze w trakcie pracy i w przypadku zakłóceń, a także warunki bezpieczeństwa pracy i sposób postępowania przeciwpożarowego.

Kontrola wykazała, że Elektrownia sprawowała stały nadzór nad jakością i ilością dostarczanego do niej paliwa energetycznego. Jakość paliwa badana była codziennie przez certyfikowane laboratorium, usytuowane w strukturze organizacyjnej Elektrowni. Natomiast odbiór ilościowy (ważenie) dostarczonego paliwa odbywał z wykorzystaniem urządzeń pomiarowych usytuowanych w nawęglającym ciągu technologicznym Elektrowni. Zgromadzone w analizowanym okresie wyniki badań jakościowych dostarczonego paliwa nie wykazały odstępstw od parametrów określonych w wieloletniej umowie o dostawę węgla brunatnego, a wymaganych dla prawidłowego funkcjonowania kotłów energetycznych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.